

Året; er Vedkommende gift, betales endvidere Livsforsikring, dertil komme Communeskatter, saa at disse 1200 Rd. i Virkeligheden strax dale ned til henimod 1100 Rd., og jeg gjentager her, at mange Professorer aldeles ikke have eller kunne have Biindtægt fra de offentlige Forelæsninger, der holdes. Jeg mener nu, at det navnlig med Hensyn til Professorstillingen i Almindelighed for de Fleste næsten er en Nødvendighed at maatte have visse Bøger samlede, Bøger, som de hos sig selv maae have ved Haanden, og som de ikke altid kunne faae eller bør kunne fordre i Bibliothekerne, og det foreskommer mig da, at det hidtil værende Beløb under de sidste Tidens Forhold har vistnok været for lidet for en Mand, der ansættes i den tidligere omtalte Alder.

Upaatvivleligt er det noget mere, naar man nu giver 200 Rd. til (Tscherning: Det er endnu mere, naar de faae 300 Rd. til.). Endeel af Udvalget har foreslaaet et Tillæg af 200 Rd., en anden af 300 Rd., men det forekommer mig, at et andet Hensyn ogsaa maa tages væsentlig i Betragtning. For Mange vil det altid være en Sag af stor Betydning, naar andre tilsvarende Poster i Livet indbringe meget Mere end disse Universitetsposter. Dersom det gaar over i den almindelige Bevidsthed hos de Studerende, at man har en afgjort bedre Udsigt i Bente som juridisk eller theologisk Candidat, naar man arbejder hen til at blive Advokat, Afsessor i Hof- og Stadsretten, eller til at faae et Præstekald paa Landet, saa vil det kunne faae en uheldig Indflydelse paa Universitetsforholdene, idet Concurrancen vil blive ringere. Det er dette Hensyn, som jeg i særdeleshed urgerer ved, hvad jeg her fremhæver. Naar den yngste Afsessor i Hof- og Stadsretten nu i ethvert Tilfælde, under begge de foreliggende Alternativer, bliver stillet fordeelsagtigere end den yngste normerede Professor ved Universitetet, saa var Forholdet det modsatte i Frederik den Sjettes Tid, og Lighed i Stillingerne var i al Fald tilstede i Christian den Ottendes Tid, da flere af de forhen nævnte juridiske Professorer kom til Universitetet fra Dverretten. Jeg kunde her ogsaa henvise til de andre skandinaviske Universiteter,

til Universitetet i Helsingfors i Finland, til Universiteterne i Sverrig og det i Christiania, hvor ulige indbyrdes disse endog ellers maatte være, og hvor aldeles forskjellig Statsforfatningen endog er i de Lande, hvor de findes, den absolute i Rusland, i Sverrig den gammel-dags-stænderiske, og i Norge en constitutionel-demokratisk. Universiteterne i Sverrig have, ligesom dem i Norge, den store Fordeel, at Professorerne ere i Besiddelse af en Rets-sikkerhed, om hvilken der ikke i samme Grad kan være Tale her, saalænge Tilfagnet i Grundlovens § 22 endnu ikke er blevet udtryffeliggjennemført. Hvad vi her have seet, at en Professor, som for sine Uttringer var bleven frikjendt af Høiesteret, kunde fjernes fra sit Professorat, kan der paa hin Side af Sundet ikke være Spørgsmaal om. For de normerede Pladser har man i Sverrig bevaret de saakaldte corpora, eller de gamle store Naturalbetalinger, som vi ikke kunne vende tilbage til i Finland, hvor Rusland naturligvis ikke kunde taale at bevare Lærernes Rets-sikkerhed, have de dog ligeledes de samme Lønninger, og der gjælder fremdeles den Bestemmelse, som man paa Grund af Banskelligheden ved i dette Land at faae Professorer, og ikke blot af Hensyn til, at Professorstillingen ofte tidlig slover, her har fundet det nødvendigt at give, nemlig at en Professor, naar han har fungeret i 25 Aar, kan gaae af med fuld Gage i Pension. Med Hensyn til Norge har den ærede Rigsbogsmand for Maribo Amts Adevalgfreds (Monrad) i sin Tid, da der var Tale om Rigsretten, fordi vi have taget Norges Rigsret som Monster, sammenlignet den Gage, som Medlemmerne ved Høiesteret der have, med de Gager, de fik hos os. Den samme Grund kan vel ikke benyttes paa samme Maade med Hensyn til Universiteterne i Kjøbenhavn og Christiania, men ogsaa de staae dog forsaavidt i et nært Forhold til hinanden, som Kjøbenhavns Universitet blev det moderlige Monster, hvorfra man gik ud ved Grundlæggelsen af Universitetet i Christiania. Men i Christiania har en Lector ved Universitetet nu strax en Gage af 750 Speciesdaler eller 1500 Rigsdaler, og den normerede Professor har 1050 Speciesdaler eller 2100 Rigsdaler. Jeg veed vel, at det